# 1,7 MILJARDIA YMPÄRISTÖTEKOA VUODESSA

## – SUOMALAINEN JUOMAPAKKAUSTEN KIERRÄTYSJÄRJESTELMÄ

### Pantillisesta järjestelmästä saadaan laadukasta kierrätysmateriaalia

Materiaalin kierrätys onnistuu sitä paremmin, mitä puhtaampaa se on ja mitä paremmin sen koostumus tunnetaan. Mitä tarkemmin jäte lajitellaan heti kierrätysprosessin alkupäässä, sitä vähemmän sen siivoamiseen ja erotteluun täytyy käyttää aikaa ja rahaa myöhemmin.

Pantillinen juomapakkausten kierrätysjärjestelmä on tehokasta kierrätystä: on paljon tehokkaampaa kerätä juomapakkaukset erikseen ja lajitella ne pakkausmateriaalin mukaan kuin seuloa niitä sekajätteen seasta vasta jätteenkäsittelylaitoksella.

### Veroetu kannustaa juoma-alaa kierrätykseen

Suomessa alkoholi- ja virvoitusjuomien pakkauksista kannetaan jätelain nojalla juomapakkausveroa 0,51 € / litra. Verosta voi vapautua kierrättämällä: juomien pakkaaja tai maahantuoja voi saada juomapakkauksilleen verovapauden joko liittymällä hyväksyttyyn, toimivaan palautusjärjestelmään tai järjestämällä palautusjärjestelmän itse.

Valtaosa Suomessa myytävistä juomapakkauksista kuuluu kierrätysjärjestelmiin, joita ylläpitää Suomen Palautuspakkaus Oy eli PALPA. PALPA on voittoa tavoittelematon yhtiö, jonka omistavat juomateollisuuden ja kaupan toimijat yhdessä.

Ennen vuotta 2005 kierrätysjärjestelmään kuuluvien juomapakkausten verovapaus koski vain uudelleentäytettäviä pakkauksia, siis pestäviä lasi- ja muovipulloja. Vuosina 2005–08 vero poistui asteittain myös materiaalina hyödynnettäviltä pakkauksilta. Tämän seurauksena suosituimpia juomapakkauksia ovat nykyisin tölkit ja kierrätysmuovipullot.

### Mitä pulloille ja tölkeille tapahtuu palautuksen jälkeen?

***Tölkkialumiini*** on erinomainen kierrätysmateriaali. Kerätystä materiaalista lähes 100 % voidaan käyttää suoraan uusien tölkkien valmistukseen, ja kierrätystä voidaan toistaa lähes loputtomiin. Uusien tölkkien valmistus kierrätetystä alumiinista vaatii vain n. 5 % ensivalmistusprosessin energiasta. Palautetut tölkit rutistetaan suuriksi paaleiksi ja sulatetaan alumiiniharkoiksi, joista valssataan ohutta alumiinilevyä uusien tölkkien raaka-aineeksi.

***Muovilaatuja*** on monia, ja ne soveltuvat uusiokäyttöön eri tavoin. Panttijärjestelmän etu on, että sitä kautta kierrätykseen tulevien pakkausten koostumus tunnetaan tarkasti. Palautetut PET-muovipullot lajitellaan värin mukaan ja rouhitaan. Kirkkaasta muovista valmistetaan uusia pulloaihioita juomateollisuuden käyttöön, ja värillistä muovia hyödynnetään mm. pakkaus-, vaate- ja jalkineteollisuudessa.

***Lasia*** voi kierrättää lähes loputtomasti, ja jokainen kierrätyslasista valmistettu tonni uusiolasia kuluttaa n. 30 % vähemmän energiaa kuin sen valmistus neitseellisistä raaka-aineista. Pantillisten palautusten kautta saatava kierrätyslasi on kaikkein puhtainta – yleisiin keräysastioihin tapaa nimittäin päätyä lasin lisäksi myös esimerkiksi posliinia, mikä heikentää lasisirun laatua. Kierrätyslasipullot murskataan ja lajitellaan, ja lasimurskasta syntyy mm. uusia lasipakkauksia sekä erilaisia eriste- ja täyteaineita rakennusteollisuuden käyttöön.

***Pestävien ja uudelleentäytettävien lasipullojen*** kierrätysjärjestelmä luotiin jo 50-luvulla. Jokainen pullo käytetään uudelleen keskimäärin 33 kertaa, ja tämän jälkeen materiaali hyödynnetään kierrätyslasina.

Suomen Palautuspakkaus Oy
PL 119 (Pasilanraitio 9 B)
00241 HELSINKI

Puh. (09) 8689 860
Y-tunnus: 0864894-4
www.palpa.fi

## PALPAn kierrätysjärjestelmä käytännössä

***PALPA*** hallinnoi kierrätysjärjestelmää ja ostaa alihankkijoiltaan mm. materiaalin kuljettamiseen ja käsittelyyn tarvittavat palvelut. Laki asettaa kierrätystoiminnalle tietyt tavoitteet esimerkiksi kierrätysasteen suhteen, ja toimintaa valvoo Pirkanmaan ELY-keskus.

***Juomien valmistajat ja maahantuojat*** rahoittavat kierrätysjärjestelmän jäsen- ja kierrätysmaksujen kautta. Pääsääntöisesti järjestelmään kuuluminen tulee kuitenkin selvästi halvemmaksi kuin juomapakkausveron maksaminen.

***Kuluttajat*** palauttavat pantilliset pakkaukset kauppaan.

***Kauppa*** vastaanottaa pantilliset palautukset ja maksaa pantin kuluttajalle.

***Hotelli- ja ravintola-ala*** sekä esim. toimistot, koulut ja erilaiset tapahtumat palauttavat pantilliset pakkaukset juomakuljettajien kautta.

## 95 % suomalaisista kierrättää kaikki tai lähes kaikki juomapakkaukset

PALPA teetti Taloustutkimuksella juomapakkausten kierrätykseen liittyvän kuluttajatutkimuksen viimeksi tammikuussa 2013. 523 vastaajan otos edustaa väestöä ja tutkimuksen tulokset on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen ja asuinpaikan suhteen.

95 % vastaajista sanoi kierrättävänsä kaikki tai lähes kaikki juomapakkaukset. Kaksi kolmesta vastaajasta piti panttia tärkeimpänä syynä pullojen ja tölkkien palauttamiseen, mutta joka kolmannelle tärkein syy oli halu vähentää kaatopaikalle menevän jätteen määrää. Tärkeimmät syyt jättää pullot ja tölkit palauttamatta olivat niiden uusiokäyttö esim. vesipulloina tai niiden jättäminen kodin ulkopuolella muiden löydettäviksi.

## Juomapakkausten kierrätys numeroina vuonna 2014

| Pakkaustyyppi | Pantilliset palautukset, kpl | Palautus-prosentti | Kierrätetty materiaali |
|---|---|---|---|
| Tölkki | 1 182 milj. | 97 % | 16 800 t alumiinia |
| Kierrätysmuovipullo | 352 milj. | 92 % | 12 700 t PET-muovia |
| Kierrätyslasipullo | 105 milj. | 89 % | 53 000 t lasia |

- Vähittäiskaupan palautuspisteitä: n. 5000 kpl
- Palautusautomaatteja: n. 3900 kpl
- HoReCa-alan ja muita palauttajia: n. 9300 kpl

## Lisätietoja

Suomen Palautuspakkaus Oy (PALPA)
Pasi Nurminen, toimitusjohtaja, puh. 09 8689 8665, pasi.nurminen@palpa.fi
http://www.palpa.fi
http://www.pantilliset.fi